

BLUE WHALE

Τι είναι αυτό που κάνει έναν έφηβο να ακολουθήσει πιστά τις εντολές ενός παρανοϊκού-σαδιστή εντολοδόχου θέτοντας σε κίνδυνο την ίδια του τη ζωή; Είναι απλά η μαγεία-δύναμη της τεχνολογίας που το ενορχηστρώνει όλο αυτό ή μήπως πίσω από την αρχική εικόνα κρύβονται ΑΛΛΟΙ λόγοι ΠΙΟ καθημερινοί, ΠΙΟ ουσιαστικοί; Έρευνες πράγματι δείχνουν ότι η «ειδική» σχέση που αναπτύσσουν πολλοί νέοι με το διαδίκτυο, τούς κάνει πιο ευάλωτους-δεκτικούς στα ΟΠΟΙΑ ερεθίσματα αυτό προκαλεί. Από την άλλη τονίζεται όμως (από τις ίδιες έρευνες) ότι κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα δρουν, συχνά, ως καταλύτης για την εμφάνιση τέτοιων ΑΚΡΑΙΩΝ συμπεριφορών.

Το κείμενο της Μαριάννας Κακαουνάκη από τον τύπο, με αναφορές σε πραγματικά περιστατικά επιχειρεί να αναδείξει τη ΣΟΒΑΡΟΤΗΤΑ του φαινομένου.

Στα «δίχτυα» της Μπλε Φάλαινας

MARIANNA KAKAOYNAKI

Τέτοιες ημέρες πέρυσι, μια καθηγήτρια γερμανικών στη Θεσσαλονίκη έφυγε από ένα ιδιαίτερο μάθημα προβληματισμένη. Ήταν η δεύτερη φορά που έβλεπε μαθητή της να έχει χαρακιές στα χέρια και στις γάμπες. Πήγε σπίτι της, μπήκε στο Διαδίκτυο και

πόσταρε σε ένα κλειστό γκρουπ στο Facebook– την απορία της: «Ρε παιδιά, τι γίνεται με αυτές τις χαρακιές στα χέρια και στα πόδια των παιδιών, ξέρει κανείς τι είναι;». Μέσα σε λίγη ώρα το «πόστ» γέμισε με απαντήσεις και σχόλια από άλλους καθηγητές. «Μέχρι το βράδυ είχαν καταγραφεί τουλάχιστον δέκα περιστατικά αυτοτραυματισμού σε διάφορα μέρη της Ελλάδας. Θεωρήσαμε πως τουλάχιστον κάποια είχαν να κάνουν με το παιχνίδι της Μπλε Φάλαινας», θυμάται ο Διογένης Παπαδόπουλος, καθηγητής αγγλικών.

Και εκείνος είχε δει εκείνες τις ημέρες σε δύο μαθητές του κάτι αντίστοιχο και είχε ανησυχήσει. «Είχαμε πάει εκδρομή με το σχολείο και από τον ήλιο κοκκίνισα», του είχε δικαιολογηθεί η μία κοπέλα. «Επαιζα ποδόσφαιρο και γρατζουνίστηκα», του είπε το αγόρι. Εκείνος όμως ήταν υποψιασμένος. Δυο εβδομάδες νωρίτερα, είχε όλως τυχαίως διαβάσει για το επικίνδυνο παιχνίδι όπου κάποιος άγνωστος προσεγγίζει παιδιά στο Διαδίκτυο δίνοντάς τους εντολές – με τελευταία, να βάλουν τέλος στη ζωή τους.

«Είχα ακούσει για αυτοκτονίες στο εξωτερικό, αλλά θεωρούσα πως κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να μας αγγίξει στην Ελλάδα», εξηγεί. Και όμως, σε μια συζήτηση με μαθητές του, πραγματικά ξεπλάγη όταν του εκμυστηρεύτηκαν πως το παιχνίδι τούς είχε τραβήξει την προσοχή και πως κάποιοι «πιο θαρραλέοι» είχαν αρχίσει να «παίζουν». «Είναι επικίνδυνα πράγματα αυτά», τους είχε προειδοποιήσει. «Μην ανησυχείτε, κύριε, απλά το κοιτάμε από περιέργεια», τον είχαν καθησυχάσει εκείνοι.

Ο κ. Παπαδόπουλος τους είχε πιστέψει μέχρι που αντίκρισε κι εκείνος χαρακιές στους μαθητές του. «Μίλησα κατευθείαν στους γονείς τους. Δεν είχαν ιδέα τι τους έλεγα, έβλεπαν μεν τα παιδιά τους να είναι για ώρες στον υπολογιστή, αλλά τίποτα στη συμπεριφορά τους δεν τους είχε προβληματίσει. Ευτυχώς, σχετικά γρήγορα κατάφεραν να εκμαιεύσουν από τα 15χρονα πως πράγματι κάποιοι είχαν επικοινωνήσει μαζί τους και τους είχαν ζητήσει να παίξουν το συγκεκριμένο παιχνίδι». Πρώτη εντολή ήταν να χαράξουν το χέρι τους. Το έκαναν –είπαν και οι δύο– από περιέργεια για να δουν ποιο είναι το επόμενο στάδιο του παιχνιδιού...

Το 15χρονο κορίτσι που έμενε στην Πιερία ήταν απομονωμένο και μοναχικό. Η μητέρα της δεν είχε προσέξει τις χαρακιές στα πόδια της, αλλά όταν την είδε να

ανεβαίνει στο ψηλότερο σημείο του σπιτιού και να κοιτάζει το κενό (επρόκειτο για τη 17η εντολή...) ανησύχησε και την πήγε στο νοσοκομείο. Εκεί οι γιατροί που τη φρόντισαν δεν εκτίμησαν πως υπήρχε ανάγκη για περαιτέρω επίβλεψη. Για καλή τύχη του κοριτσιού, ένας καλός τους φίλος που είδε τις χαρακιές είχε ακούσει για το παιχνίδι της Μπλε Φάλαινας και επέμεινε πως θα έπρεπε να τη δει κάποιος ειδικός παιδοψυχολόγος.

Μετάβη με ΕΚΑΒ σε νοσοκομείο της Θεσσαλονίκης κι εκεί τελικά είπε πως ακολουθούσε τις εντολές κάποιου στο Διαδίκτυο και πως ήταν θέμα ωρών να υπακούσει στην τελευταία εντολή και να αυτοκτονήσει. Όταν όμως το κορίτσι αρνιόταν πεισματικά να φύγει από το νοσοκομείο και να επιστρέψει στην Πιερία, οι γιατροί υποψιάστηκαν πως κάτι άλλο συνέβαινε. Και πράγματι, η Μπλε Φάλαινα ήταν για εκείνη η αυτοκαταστροφική διέξοδος από την τραγική κατάσταση που ζούσε σπίτι της. Έπειτα από έρευνες μηνών, τον Μάρτιο προφυλακίστηκε ο πατέρας της και τρία ακόμη άτομα που κατηγορούνται στην ίδια υπόθεση, αυτή του βιασμού της.

Βαθύτερα τα αίτια

Στο τελευταίο περιστατικό που είδε το φως της δημοσιότητας με τον 17χρονο στη Μυτιλήνη που έπεσε σε κενό, υποτίθεται μετά εντολή της Μπλε Φάλαινας, φαίνεται πως και πάλι το παιχνίδι –εάν επιβεβαιωθεί η χρήση του– είναι η κορυφή του παγόβουνου. Όπως εξηγεί στην «Κ» γνώστης της υπόθεσης, το αγόρι που πλέον βρίσκεται εκτός κινδύνου, όταν αποπειράθηκε να αυτοκτονήσει βρισκόταν υπό μεγάλη πίεση αντιμετωπίζοντας χρόνια ψυχολογικά προβλήματα. Το ίδιο δεν έχει αναφερθεί ακόμη στην Μπλε Φάλαινα. Ωστόσο οι δικοί του έδωσαν τους υπολογιστές του στις Αρχές με την ελπίδα πως εάν πράγματι έπαιζε το παιχνίδι να βοηθήσουν στις έρευνες προκειμένου να εντοπιστεί οποιοδήποτε στοιχείο για την ομάδα της Μπλε Φάλαινας στην Ελλάδα. Το θέμα άλλωστε συνεχίζει να απασχολεί τις Αρχές: Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», στα μέσα Μαρτίου, τρεις μαθητές από γυμνάσιο της Αττικής είχαν χαράξει τα χέρια τους. Όπως τελικά έγινε γνωστό στο σχολείο, το είχαν κάνει ύστερα από εντολή της Μπλε Φάλαινας...

Στο στόχαστρο οι ευάλωτοι

Το εν λόγω «παιχνίδι» ξεκίνησε από το αντίστοιχο Facebook της Ρωσίας. Ποστάροντας εκεί πως θέλεις να παίξεις την Μπλε Φάλαινα, κάποιος άγνωστος επικοινωνούσε μαζί σου για να ξεκινήσει η διαδικασία. Σε άλλες χώρες, έβρισκαν διαφορετικούς τρόπους «στρατολόγησης». Ο Φάνης Κασίμης, ιδρυτής μιας εταιρείας κυβερνοασφάλειας, όταν διάβασε για τα πρώτα κρούσματα στην Ελλάδα έψαξε και ανακάλυψε πως πολλά παιδιά (συνήθως μεταξύ 10-14 ετών) είχαν λάβει «πρόσκληση» αφού είχαν «κατεβάσει» συγκεκριμένη χακαρισμένη εκδοχή μιας μουσικής εφαρμογής. Ο ίδιος μίλησε με ψυχολόγους και του εξήγησαν πως κάθε βήμα, κάθε εντολή είναι έτσι διαμορφωμένη ώστε να μπορεί να λειτουργήσει πολύ αποτελεσματικά –και καταστροφικά– σε ένα τόσο νέο παιδί και ειδικά σε εκείνους που είναι για κάποιο λόγο ιδιαίτερα ευάλωτοι.

Όπως έγινε στην Πιερία, στο πρώτο κρούσμα που καταγράφηκε στην Ελλάδα, ή ενδεχομένως και στη Μυτιλήνη, το τελευταίο περιστατικό πριν από δύο εβδομάδες.